

Markku Rossi kesk

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä karjalan kielen ja kulttuurin opetuksen tehostamishankkeen toteuttamiseen (200 000 euroa)

Eduskunnalle

Karjalan kieli kuuluu suomalais-ugrilaisten kielten itämerensuomalaisten kielten pohjoisryhmään ja on suomen läheisin sukulaiskieli. Sen kaikkien murteiden puhujia on vain alle 100 000. Suomessa karjalan osajia on arvioitu olevan noin 5 000, mutta karjalaa ymmärtäviä on jonkin verran enemmän. Karjalaa on puhuttu Suomen alueella yhtä kauan kuin suomeakin. Euroopan alueellisten tai vähemmistökielten peruskirjan suojelemien kielten joukkoon karjalan kieli on liitetty vuonna 2009 tehdyllä asetusmuutoksella, joten sillä on EU:ssa vähemmistökielen asema. Karjalan kieli on ainoa Suomen kotoperäinen vähemmistökieli, mutta sillä ei ole kuitenkaan virallista vähemmistökielen asemaa Suomen lainsäädännössä eikä kielen tukemiseksi ole laadittu kielipoliittista toimintaohjelmaa, jollaiset Suomessa on romanikielellä, saamelais- ja viittomakielellä. Suomen kulttuurihistorialle karjalan kielellä on merkittävä vaikutus, sillä Kalevalan pohjana olleen kansanrunouden alkuperäinen kieli on vienankarjala.

Karjalan kieli ja kulttuuri ovat erittäin uhanalaisia Suomessa, mihin myös Euroopan neuvosto on kiinnittänyt huomiota ja todennut asian päätöslauselmassaan Resolution CM/ResCMN(2017)1. Karjalan kielen ja kulttuurin voimaannuttaminen on kuitenkin vielä mahdollista, jotta ne säilyvät ja rikastuttavat suomalaista kulttuuria myös tulevaisuudessa. Voimaannuttaminen edellyttää institutionaalista ja lainsäädännöllistä tukea, yhteiskunnallisen näkyvyyden parantamista sekä resursseja.

Karjalan Kielen Seura r.y. (KKS) käynnistää karjalan kielen ja kulttuurin opetuksen tehostamishankkeen tammikuussa 2018. Hanke pyrkii lisäämään karjalan kielen opetusta ja sitä kautta lisäämään kielen käyttöä suomalaisessa yhteiskunnassa ja lisäämään karjalankielisiä kieli- ja kulttuurituotteita ja palveluita. Hankkeella on myös tarkoitus lisätä karjalankielisen yhteisön omaa tietoisuutta itsestään, kielestään ja kulttuuristaan sekä kohottaa itsetuntoa. KKS toteuttaa karjalan kielen ja kulttuurin opetuksen tehostamishankkeen yhteistyössä Valamon Opiston, erikseen valittavien kansanopistojen ja Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampuksen kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 200 000 euroa momentille 29.01.50 Karjalan Kielen Seura ry:lle karjalan kielen ja kulttuurin opetuksen tehostamishankkeen toteuttamiseen.

Talousarvioaloite TAA 398/2017 vp

Helsingissä 29.9.2017

Markku Rossi kesk